

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘCDZIESIĄTY PIĄTY

Prenumerata „Kur. War.” wynosi w Warszawie rocznie rs. 4 k. 80, półrocznie rs. 2 k. 40, kwartałnie rs. 1 k. 20, miesięcznie k. 40, za odroczenie do domu dopłać się kop. 5.
Numer pojedynczy w Kancelarji Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-tej rano do 3-giej po południu.

Na prowincji i w Cesarstwie wynosi rocznie r. sr. 8, (w tem mieści się już opłata pocztowa za przesyłkę rs. 1 kop. 90, oraz na opakowanie i ekspedycję rs. 1 kop. 80).
Prenumerata przyjmuje się również półrocznie i kwartałnie.
Rękopisma nadane do Redakcji nie zwracają się.

Dziś: S. Hieronima Kapł. Dokt. Koś.
Jutro: S. Remigiusza Biskupa.
Sobota: SS. Aniołów Stróżów.
Niedziela: N. M. P. Różańcowej.

Wschód słońca o godzinie 6 m. 0
Zachód „ „ 6 „ 40.

Długość dnia god. 11 minut 40.
Ubyło „ „ 5 „ 1.

Poniedziałek: S. Franciszka Seraficznego.
Wtorek: SS. Piotra i Pawła P.
Środa: S. Brunona Wyznawcy.
Czwartek: S. Justyny Panny Męczenniczki.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego” PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

— Na wczorajszą uroczystość Ś-go Michała archanioła, która w kościele Ś-go Józefa na Krak.-Przedmieściu (obok skweru), Odpustem zupełnym obchodzoną była, zebrał się tłumnie pobożni. Nabożeństwo odbywało się przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu, z kazaniami i procesjami tak z rana jak i po południu. Po skończeniu którego udzielono obecnym błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem.

— Jutro i przez dwa dni następane, jako pierwsze w rozpoczynającym się nowym miesiącu, w kościele Opieki Ś-go Józefa, na Krakowskim-Przedmieściu (wprost ulicy Królewskiej) odprawiać się będą zwykłe dopołudniowe Nabożeństwa z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i supplikacjami, a w ostatnim dniu będzie miała miejsce uroczysta procesja; — obok tego pojutrze, z powodu uroczystości SS. Aniołów Stróżów, przypada w tymże kościele zwykłe do-roczne Nabożeństwo.

— W przyszłą niedzielę przypada uroczystość NAJŚWIĘTSZEJ MARJI PANNY RÓŻAŃCOWEJ, która obchodzoną będzie Odpustem zupełnym przez cały tydzień w kościołach, Śgo Jacka przy ulicy Freta i Śgo Józefa na Krak.-Przedmieściu obok skweru.

Przy rozpoczęciu wspomnianej uroczystości, odspiewane zostaną w czasie procesji nieszporniej *Tajemnicze Różańca Ś-go*, a na zakończenie odbędzie się tak w jednej jak i drugiej Świątyni 40-to-godzinne Nabożeństwo.

Z kościoła Ś-go Jacka jeżeli pogoda posłuży, wyjdzie procesja na zewnątrz Świątyni.

Uroczystość Najświętszej Panny Marji Różańcowej obchodzoną będzie nadto Odpustem Nabożeństwem i w kościele Loretańskim na Pradze.

— W Dodatku do Rozkazu Warsz. Ober-Policmajstra do Pol. Wyk. za Nr 256 wydany, zamieszczono: Zarząd główny Towarzystwa opieki nad rannymi i choremi wojskowymi, odezwa z dnia 1 sierpnia r. b., zawiadomił Warszawski miejscowy zarząd, że Jej Cesarzka Mość Najjaśniejsza Cesarzowa Najdostojniejsza opiekunka tego Towarzystwa, dowiedziawszy się o klęsce jaką w skutek pożaru dotknięte zostały miasta Brańsk, Pułtusk i inne tutejszego okręgu, polecił raczyła: przyjmować ofiary w pieniądzu, odzieży i bieliznie, nietylko dla Morszańsk jak to poprzednio było opublikowaniem w Gazetach Warszawskich (Dzienniku i Kurjerze), w skutek takiegoż Najwyższego Jej Cesarzkiej Mości polecenia, lecz i na korzyść innych miast pozostawiając wreszcie uznaniu ofiarodawców, dokąd mają być skierowane ich ofiary.

W następstwie Najjaśniejsza Cesarzowa dowiedziawszy się szczegółowo, o wielkości klęski jakiej uległo miasto Pułtusk, wyraziła raczyła życzenie, ażeby Warszawski Zarząd miejscowy, zajął się zbieraniem składek, przedewszystkiem dla mieszkańców tego miasta.

Nadto w celu skutecznego wykonania Najwyższej woli Najdostojniejszej opiekunki wspomnianego Towarzystwa, Główny Zarząd takowego, zalecił za-

rządowi Warszawskiemu, zebrać nadzwyczajne posiedzenie z swoich członków, dla omyslenia środków zmierzających do przedszego urzeczywistnienia składek.

W skutek takowego zalecenia, na posiedzeniu odbytem w dniu 16 (28) sierpnia uchwalono: wydać okólnik do Naczelników Zarządów i oddzielnych części wojsk, z dołączeniem druków odpowiednich, w celu powołania do ofiar tak pieniężnych, jako i w przedmiotach w naturze, na korzyść dotkniętych klęską pożaru, mieszkańców miast tutejszego okręgu, szczególnie zaś Pułtuska i Prasnysza.

Podając o tem do Pańskiej wiadomości, mam honor najpokorniej upraszać, ażebyś nie raczył odmówić zależnej od Pana, przychylniej pomocy w powołaniu do niesienia ofiar.

Przytem znajduję się w obowiązku nadmienić, że pieniądze tak samo jak i ofiary w naturze, należy odesłać do p. o. Kassjera miejscowego Zarządu Pana Kauna, Starszego Ławnika w kancelarji Magistratu m. Warszawy, gdzie takowe będą przyjmowane każdodziennie.

W miarę gromadzenia się ofiar, takowe stosownie do Najwyższej woli, będą kierowane albo do miejsca przeznaczenia odpowiednio życzeniu ofiarodawcy, lub jeśli takowe nie będą wyrażone, podług wskazania Najdostojniejszej Opiekunki Towarzystwa.

O powyższem oznajmionem mi w odezwie Warszawskiego Miejskowego Zarządu, z dnia 3 września r. b. za Nr 113, Zawiadamiając Policję, przy załączeniu druków odpowiednich, polecam Komissarzom uczestkowym, zająć się zobowiązaniem stopni Policyjnych, do złożenia ofiar i pieniędzy zebrane jak również i inne przedmioty w naturze, nadesłać do Wydziału IV Gospodarczego, dla przesłania gdzie należy.

(Gaz. Polic)

— Zarządzający częścią Pocztową w gubernji Warszawskiej, mając sobie zakomunikowane z Rozkazu JW. Głównego Naczelnika kraju wiadomości, o rozszerzeniu się ze strażką Skarbu tajemnego przewozu przez osoby prywatne zapieczętowanej korespondencji, zawiadomił Kancelarją Jenerał-Gubernatora, pomiędzy innemi, iż w celu zapobieżenia powyższemu nadużyciu, byłoby korzystnem oznajmić Policji, że ze ściąganych na zasadzie § 610, Zbioru Przepisów Pocztowych Królestwa Polskiego wydania 1860 roku, kar pieniężnych za utajenie przewożonej korespondencji, od każdego listu po rs. 7 kop. 50 i od każdej przesyłki po rs. 45, połowa takowych stosownie do § 712 wzmiankowanych przepisów, wyplaconą być winna osobie przytrzymującej korespondencję.

JW. Jenerał-Adjutant Hrabia Kotzebue, mając sobie o tem przedstawionem, zezwolił raczył na podanie do powołanej wiadomości, przepisów dotyczących wynagrodzenia za wykrycie przewożonej w sposobie tajemnym korespondencji.

Ozem Ober-Policmajster miasta Warszawy, Orszaku Jego Cesarzkiej Mości Jenerał-Major Wlasow, podaje do wiadomości mieszkańców.

(D. W.)

— Od niejakiego czasu, w skrynkach pocztowych miejskich w Warszawie, znajdowane bywają listy, z naklejonymi na nich markami, ustanowionemi dla realizacji opłat stempowych. Nadto, pomimo uczynionego przez Warszawski Gubernjalny Kantor Pocztowy, w pismach publicznych ogłoszenia, na listy miejskie naklejane są marki pocztowa na

2 kop. zamiast 3 kop. W skutku tego Warszawski Gubernjalny Kantor Pocztowy, widzi się zmuszonym ponownie ostrzedz pp. korespondentów, że listy opatrzone markami nie pocztowemi i listy zamknięte miejskie z markami pocztowemi wartości mniej niż 3 kop., wcale nie są wyprawiane podług przeznaczenia.

(D. W.)

Wiadomości miejscowe.

— I znów z grona Warszawian ubyla jedna z typowych postaci znanych całemu miastu. Zmarł Antoni Zaleski, kassjer Wielkiego Teatru.

Antoni Zaleski znany był każdemu i każdego znał. Mógłby on być napisać najwyborniejszą kronikę całej Warszawy z trzydziestu ostatnich lat, gdyby chciał oddać się temu zajęciu.

Pokolenia przechodziły za pokoleniami, a każdy nowo pojawiający się na bruku Warszawy musiał z Antonim Zalewskim zabrać znajomość. Był to niemal jeden ze środków dobrego zachowania w tak zwanym świecie.

Mówiło się:

— Jestem dobrze z Antkiem Zaleskim i w każdym razie dostanę bilet na pierwsze przedstawienie.

I to pozwala ludzi.

Bo też Antoni Zalewski był osobistością dla wielu niezbędną.

Jak był z kim w dobrych stosunkach, a wybrał mu bilet, to wybraniec mógł być pewnym, że otrzyma dobre i dogodne sąsiedztwo, że będzie mógł swobodnie rozmawiać, jeżeli tego pragnie, albo też pokazać się w towarzystwie osób zaszczyt mu czyniących, jeżeli to ma na sercu.

Był on opatrnością, zakochanych. Zawsze umiał utrafić tak, że przedmiot ubóstwiany znajdował się pod lorynetką adoratora. Ileż to małżeństw skojarzyło się z jego łaski, o iluż to intrygach miłosnych wiedział on *directe* i *indirecte*.

Ze stanowiska swego i sposobu widzenia rzeczy był on najpierwszym powiernikiem wszystkich strzałami amora ranionych.

Nawet rodzice potrzebujący wydać córki za mąż korzystali dość często z łask ś. p. Antoniego. Umiał on panny na okaz umieszczać w miejscu tak widocznem, że uwaga całej sali była na nie zwróconą.

Często bawił się także w niespodzianki.

Pewnego razu kiedy sala teatralna zapełnioną była, urządził on krzyż z łysych.

Posadził ich w rzędzie środkowym jednego obok drugiego, tak, że ten rząd jedną linię stanowił. Drugą linię przecinającą tę pierwszą, stanowili łysi siedzący przez wszystkie rzędy pojedynczo jeden za drugim.

Tym sposobem ukształtował się najformalniejszy krzyż łysych, który widziany z łóż, galerji lub paradyżu, dziwne sprawiał wrażenie.

Ze typowy ów kassjer teatralny był niezbędną dla

LUDOŻERSTWO W WAGONIE KOLEI ŻELAZNEJ.

(Humoreska Mark Twain'a).

Niedawno temu zmuszony byłem odbyć podróż na zachód, do Saint-Louis; kiedy właśnie zatrzymano się na stacji dla zmiany pociągów, wsiał do wagonu ręczyzna przyjemnej i łagodnej powierzchowności, mogący mieć od 45 do 50 lat wieku i usiadł koło mnie. Z jaką godzinę rozmawialiśmy bardzo przyjemnie o najrozmaitszych rzeczach, a nie mogłem się dosyć nadszwić rozumowi i dowcipowi mojego nowego towarzysza podróży. Kiedy się dowiedział, że jadę z Waszyngtonu, począł się wypytywać o wybitniejsze polityczne osobistości, o sprawy kongresu i spestrzegłem od razu, iż mam do czynienia z człowiekiem, który doskonale jest oswojony z politycznym życiem stolicy, i zna wyborne charaktery, sposób myślenia, zasady tak senatorów, jako i innych członków kongresu.

Wkrótce p. tem, stanęło obok nas dwóch ludzi, jeden rzekł do drugiego:

— Harris, jeżeli to zechcesz dla mnie uczynić, niezapomnę ci nigdy tego mój chłopcze.

W oczach mojego towarzysza podróży, błysnęło

coś nakształt miłego jakiegoś wspomnienia. Słowa te musiały mu przypomnieć jakąś szczęśliwą godzinę, pomyślałem sobie. W istocie zamyślił się głęboko. Nareszcie odwróciwszy się do mnie rzekł:

— Jeżeli pan pozwoli, to opowiem mu osobliwy rozdział z historii mojego życia, rozdział, który od czasu zdarzenia dającego mu początek, trzymałem w tajemnicy, nie wyjawiając go nikomu. Słuchaj pan tylko cierpliwie i daj słowo, że nie będziesz mi przerywać.

Przyrzekłem, iż tego nie uczynię; on począł opowiadać następującą, dziwną istotnie historję, głosem czasami drżącym ze wzruszenia, niekiedy melancholiznym, a zawsze powagą i głębokiem uczuciem nacechowanym.

W dniu 19 grudnia 1853 roku, wyjechałem z Saint Louis pociągiem nocnym do Chicago. Znajdowało się w nim wszystkiego dwudziestu czterech pasażerów. Ani jednej kobiety, ani jednego dziecka pomiędzy nami nie było. Humor panował wyborny i wkrótce pozawiazywano najprzyjemniejsze znajomości. Podróż rozpoczęła się pod dobrą wróżbą i nikt nie mógł przypuszczać okropności, jakich niebawem mieliśmy doświadczyć.

Około godziny 11 tej wieczorem, począł padać dobry śnieg. Niezadługo potem, minąwszy małą wios-

kę Welden, wjechaliśmy na step ponury i bezludny, z każdą milą przybierający posępniejszy charakter, gdyż wszelkie ślady ludzkich mieszkań, poznikały nam zupełnie z oczu. Wiatry nie mając żadnej zapory, prócz gdzie niegdzie pojedynczo stojących skalistych żłamów, dęły wściekle po stepie, pędząc przed sobą tumany gęsto padającego śniegu. Wkrótce zauważaliśmy, że pociąg zaczął bieg zwalniać, a maszyna z trudnością tylko przebijając się przez gromadzące się coraz większe masy śniegu. W samej rzeczy, czasami w niektórych miejscach, śnieg w takiej ogromnej ilości zalegał szyny żelazne, tworząc szereg gór wysokich, iż tylko z największem wysileniem maszyna przebijając takowe mogła.

Rozmowa oczywiście ustawała, humor nasz dotąd wesoły, począł ustępować miejsca trosce, osiadającej wszystkim na czole. Przypuszczenie, iż można było lada chwila osiąść w śniegu i to pośród dzikiego stepu, o jakie pięćdziesiąt mil od najbliższych mieszkań ludzkich, sprowadzało ogólny na duchu upadek.

O godzinie 2-iej nad ranem, zostałem zbudzony ze snu, przez raptowne zatrzymanie pociągu. W tej chwili przyszła mi straszliwa myśl do głowy, że zapewne uwięźliśmy w śniegu.

— Panowie, na pomoc! wzywano. Każdy się zerwał na nogi. W chwilę potem wyskoczyliśmy z wa-

Warszawian, dowodem tego pokilkakrotne nadaremne próby urządzenia u nas bióra lokacji.

Pomimo najszczerszych usiłowań tych którzy w tem biurze chwilowo zasiadali, nikt jakoś nie mógł znaleźć dogodnego dla siebie miejsca — dla najzapaleńszych amatorów teatru, dla starych gości pierwszych przedstawień, braku biletów.

Posypały się jak grad zażalenia i trzeba było znów berło despotycznej władzy w kassie oddać Antkowi Zaleskiemu, który znów stał się jedynym i stanowczym rozjemcą pierwszych przedstawień.

Ś. p. Antoni był przytem jednym z najdowcipniejszych ludzi z Warszawy. Miał jak to powiadają język wybornie zawieszony i na wszystko znajdował natychmiastową odpowiedź. Dowcipy jego krążyły po mieście i nieraz ogłaszane były drukiem. Okradano go pod tym względem niemiłosiernie, ale jako wielki bogacz, pozwalał się okradać, bo fundusze jego pod tym względem były nieprzebrane.

Zdarzało się nieraz, że dowcipy ś. p. Antoniego przekraczały miarę i stawały się dotkliwie dla tego, który był celem. Ale trudno się było gniewać, kasjer bowiem był osobą nieodbitnie potrzebną, a kto się gniewał, ten sam zwykle tracił na tem.

Izba kasowa bywała zwykle schadzka ludzi żądnych nowinek. Siedzieli oni tam godzinami całemi, słuchali plotek miejskich i powtarzali je.

Tam zawsze każda nowość, najświeższe znajdowała echo. Jeżeli którą z tych nowinek trzeba było sprawdzić, szło się do kassy. Antoni który się nie ruszał całemi dniami z miejsca, wiedział o wszystkim. I trudno komukolwiek bądź było złapać go na nieświadomości. Odpowiadał zwykle:

— Co tam takie stare rzeczy będziesz gadał bratku. U nas już dawno o tem zapewniano.

Od kilku lat rażony ciężko słabością ś. p. Antoni stracił humor, osowiał i unikał towarzystwa. Do kassy chodzili już tylko najzaufańsi, ale zwykle głuche tam milczenie panowało. Nawet dowcipy nie sypały się jak dawniej.

Pomimo jednak niemocy która go często powalała na łoża, wytrwał on na stanowisku, i można prawie powiedzieć, że umarł na stolku kassowym z którego tyle lat się nie ruszał.

Był to w każdym razie jeden z najlepszych kasjerów jakich teatr nasz posiadał i posiadać będzie.

O człowieku tyle tylko powiemy, że Antoni Zaleski był miłośnikiem, ale świadczył bezmiennie, tak, że obdarzony nie wiedział nawet skąd pomoc mu spływała.

Parę takich hojnych wsparć przeszło przez nasze ręce, nikt o tem nie wiedział, gdyż ofiarujący zastrzegł sobie surowo tajemnicę.

To już samo nie mało przemawia za zmarłym, który pozostawił po sobie wiele przychylnych, objawiających szczerą żal nad jego grzechem.

— Przychodzi obecnie do skutku zbiorowe, zupełne wydanie, prac znakomitego galicyjskiego powieściopisarza Józefa Dzierzkowskiego. Dzierkowski mniej jest znanym naszej publiczności, chociaż jako pisarz pełen dowcipu, siły i prawdy, zasłużył sobie na zaszczytne w literaturze stanowisko. Był on jednym z pierwszych pracowników na niwie powieści, z których pewne na stosunkach galicyjskich oparte są iście cennymi dziełami. Blizsze o tej publika-

cji szczegóły, podaje prospekt firmy Gebethnera i Wolffa.

— Kolej Nadwiślańska odznacza się niezwyklejmi kolejami wypadków od samego jej zawiązku. W tej chwili naprzykład roboty prowadzą się na całej linii, pracuje przy nich tysiące ludzi; dostawy wagonów, szyn i innych przyborów, odbywają się nieprzerwanie; zdawałoby się więc, że teraz przynajmniej wszystko odbywa się w porządku.

Alę gdzież tam! Oto zaraz na Pradze, tuż pod Warszawą, prawie że w obrębie miasta, dzieją się dziwne rzeczy.

Jak wiadomo, plan kolei w tem miejscu nie został jeszcze zatwierdzony. Otóż przedsiębiorcy budowy drogi dla pośpiechu rozpoczęli takowe na własne ryzyko.

Byłoby to bardzo pięknie ze strony przedsiębiorców, gdyby zachowali przytem przepisy prawne własności obowiązujące u nas i wszędzie.

Tymczasem zobaczymy, jak się to odbywa: Na gruntach Targówka zjawiają się przed kilku dniami inżynierowie w towarzystwie kilkuset robotników i w najlepsze zaczynają kopać rowy i robić nasyp, nie spytawszy o pozwolenie właściciela gruntów, ani nawet nie zawiadomivszy go o tym fakcie.

Gdybyż jeszcze plan robót był już zatwierdzony, wówczas możnaby takie postępowanie do pewnego stopnia usprawiedliwić, gdyż wówczas przedsiębiorca robót miałby pewność, iż właściciel gruntu na pewno je odstąpi, czy drogą dobrowolną, czy drogą wyszczenia. Chodziłoby więc wówczas tylko o nieformalność.

Ale co się stanie w obecnym wypadku, jeśli plan robót ulegnie zmianie? A że może być zmienionym, dowodem tego, iż właśnie w tych dniach zmieniono plan części nasypu kolei obwodowej, pomimo iż był już zupełnie gotów.

Właściciel Targówka powróciwszy do domu z Warszawy, gdzie parę dni bawił, nie mało się zadziwił zobaczywszy kilkuset ludzi go podarujących w jego majątku. Nie mogąc w obec siły czynnie robotom przeszkodzić, podał naturalnie skargę, co jednak biegu robót nie wstrzymało.

Trzeba jeszcze wiedzieć, że wszyscy właściciele gruntu po za Pragą położonych, co tak wzdychali do kolei Nadwiślańskiej, teraz jej zlorzeczą. Grunta bowiem w tych stronach od lat paru ogromnie wzrosły w cenie.

Buduje się tam prawie całe miasto i niema dnia, żeby ktoś nie nabył placu pod budowę nowego domu.

Cena placów bywa rozmaita, ale średnio wynosi 35 kopiejek za łokieć kwadratowy. Otóż kolej Nadwiślańska nie wierzy w takie ceny i płaci daleko taniej.

Tym sposobem właściciele gruntów zamiast z powodu budowy kolei coś zarobić, tracą znaczne sumy.

Co do samych robót, te prowadzą się w okolicach Pragi energicznie, ale jak dotąd tymczasowem, gdyż plan nie jest zatwierdzony.

Kolej Nadwiślańska przejdzie w poprzek po nad plantem kolei Petersburskiej i Terespolskiej. Roboty zatem ziemne są ogromne nie licząc wiaduktów murowanych. W tej chwili robią nasypy tuż przy szosie Żąbkowskiej po obu jej stronach. Pracuje tam około 600 robotników.

— Z Kielc donoszą, że JX. Władysław Siarkowski, autor: „Wesela włościan z okolic Sobkawa i Chmielnika, Kielce, 1871, i Grobów kościoła N. Marji P. w Kielcach, Warszawa 1872“, oraz różnych artykułów treści historycznej i odnoszących się do etnogra-

fji tamtejszych okolic, zamieszczanych w „Gazecie Kieleckiej, Pamiętniku Kieleckim“ na r. 1871 i 1874, oraz w niektórych organach prasy tutejszej, przygotował do druku monografię dzwonojw znajdujących się w diecezji Kieleckiej i dawnej ziemi Krakowskiej. Najdawniejszy z tych zabytków sięga prawie Igo wieku, po wprowadzeniu chrześcijaństwa do Polski, bo początku jedenastego stulecia.

— Najprzewielebniejszy Ksiądz Superintendent *Spleszyński*, po dopełnieniu wizytacji Ewangelicko-Reformowanych kościołów w Królestwie, w dniu wczorajszym powrócił do Warszawy.

— W gmachach Izby Skarbowej przy ulicy Rymarskiej dokonywają się roboty mające na celu tyle pożądane udogodnienie lokalów kassowych. Roboty te powierzone warszawskiemu przedsiębiorstwu budowlanemu, energicznie prowadzone, niezadługo mają być ukończone.

— W sobotę koncert panny Donadio i pp. Hollandra i Hollmana, przy współudziale p. Pawła Szleccera. Pan Hollman wykona między innymi nieśmiertelnego poloneza z „Hrabiny“.

— O powtórnym pożarze w m. Przasnyszu docho- dzą następujące szczegóły: „W dniu 23 b. m., o 8-ej wieczorem, Przasnysz powtórnie zapłonął. Silny wiatr pomagał żywiołowi. Zgorzało w skutek tego 40 stodół z całym wewnątrz zbiorem. Mówią, iż ogień wybuchnął w skutek podłożenia. Na ratunek przybyły sikawki z dóbr hr. Ludwika Krasieńskiego; wstrzymywano więc z całym zapalem szerzenie się ognia. Nieopisana trwoga ogarnia mieszkańców w którzy trwają w przekonaniu, że te najstraszliwsze nieszczęścia zbrodnicze niosą dłonie. Po ulicach urządzone są nocne straże, z obywateli i żołnierzy, gorliwie czuwające. Obawa jest nie płonna, gdyż znajdowano już na ulicach w czasie pierwszego pożaru różne materiały. Pogorzelnicy pozbawieni dachu mieszczą się po cudzych domach i szałasach naprędce zrobionych. Nieszczęśliwi wyglądają jakiejkolwiek pomocy, która chociażby w drodze bezzwłocznych składek, mogłaby ich jako tako podtrzymać.“

— Byliśmy znowu świadkiem nieludzkiego obchodzenia się ze zwierzętami. W ogrodzie Krasieńskim gromada studentów 14 i 15 letnich, rozbiegała się w najwyższym pędzie za dwoma nieszczęsnymi pawiami, które w niezmiernym popłochu, zmiatały kurz ze środkowej alei. Przechodzący przypatrywali się obojętnie tej pogoni, a gdy się kto nareszcie przybliżył do wesółych wyrostków, karcąc ich za swą wolę jeden z nich rzekł śmiało: „Przebieżmy nic nie chcemy, tylko wyrwać im kilka piórek do czapek.“ O naiwności!

— Wspominaliśmy już kilkakrotnie o koncercie p. Adama Münchheimera zapowiadany na pierwszą połowę przyszłego miesiąca. Nie kończąc na krótkiej zmianie, poczuwamy się do obowiązku zwrócić uwagę publiczności na rozległą, nieprzerwaną, dwudziesto-pięcioletnią działalność pana Münchheimera. Kompozycje jego są cenione, a usiłowaniami jego, jako kierownika uznania odmówić nie można. W ostatnich latach niejako w spadku po Moniuszce dostała się panu Münchheimerowi dyrekcja przeróżnych, liczących koncertów, a zwłaszcza „studentkich“. Z obowiązku tego obywatelskiego, p. Münchheimer wywiązywał się zawsze szczęśliwie, co za wielką zasługę poczytać mu należy, zważywszy, jak wielkie trudności piętrzą się przy spojeniu w całość chwiejnych, słabych sił amatorskich. Słuszna więc i godziwa, iż tym razem przypomni się sam, swej własnej pieśni dźwiękiem. Publiczność nasza zawsze sprawiedliwa,

gonów, chwytając pośród ciemnej nocy i szalejącej burzy śnieżnej za łopaty, drągi, deski i co tylko było pod ręką, dla odsypywania z szyn żelaznych śniegu, bo czuliśmy doskonale, że tu szło o życie nasze. Jak szaleni rzuciliśmy się do walki z rozpasanemi żywiołami, rozkopując zawzięcie piętrzące się masy śnieżne; jedni pracowali w najgłębszej ciemności, inni znów przy blasku światła latarni lokomotywy.

Po upływie godziny może, nabraliśmy najzupełniejszego przekonania o bezpożyteczności naszych wysiłków, ba zanim zdołaliśmy uprzętnąć jako tako jedną śnieżną górę już kilkanaście nowych, nieco dalej wściekła burza naznosiła. A co gorsza, odkryto, iż szprychy przednich i tylnych kół lokomotywy, podczas ostatniego na przebicie zapory wysilenia, na nic popękały.

Gdybyśmy nawet mieli teraz wolną przed sobą drogę, nie moglibyśmy się i tak ruszyć z miejsca. Zmęczeni i zmartwieni, posiadaliśmy napowrót do wagonów, naradzając się około picców, nad swoim nieszczęśliwym położeniem.

Żywności brakło nam zupełnie, i w tem leżała właśnie kwestja dla nas najważniejsza. Od zimna mogliśmy się bronić zapasem drzewa nagromadzonego w tenderze i to stanowiło jedyną naszą pociechę.

Narada skończyła się tem przygnębiającem objaśnieniem naczelnika pociągu, iż tego, któryby się poważał brnąć po zaspach śnieżnych na przestrzeni pięćdziesięciu mil piechotą, czeka śmierć niechybna.

Nie mogliśmy nawet marzyć o żadnej pomocy, gdyż nie podobna było kogo po nią wysłać; musieliśmy tedy poddać się cierpliwie losowi i oczekiwać ratunku, albo głodowej śmierci! Nie ma na świecie tak odważnego człowieka, któryby na takie słowa niedoświadczyl zimnego dreszczu wprzód jeszcze, zanim wymówionemi zostaną.

Z godzinę później, rozmowy pośród silniejszego lub słabszego wycia wiatru, ustawały zupełnie; lampy poczęły coraz mniej się palić, a większość zrozpaczonych passarów porozsiadała się po kątach wagonów, starając się zapomnieć na chwilę o strasznej rzeczywistości i jeżeli można — przespąć się trochę.

Wieczna noc — bo prawdziwie zdawało się nam, iż nigdy się nie skończy, poczęła ustępować brzaskowi ukazującemu się na wschodzie.

Kiedy światło stawało się jaśniejsze, podróżni zaczęli się poruszać i dawać znaki życia, posuwaniem kapeluszy na tył głowy, wyciąganiem stęgałych nóg i ramion, wyglądanem przez okna wagonów na smutny w około krajobraz. A istotnie bardzo był smut-

ny, — żadnej żyjącej istoty, żadnego śladu ludzkiego mieszkania, nic, tylko bezgraniczna biała pustynia, słupy ruchomej masy śniegu, gnane w przestrzeni burzliwym wichrem i zakrywające ponury ołowiany firmament.

Cały dzień przepędziliśmy siedząc posepnie w wagonach, mało mówiąc, za to wiele myśląc. Znowu trwająca bez końca noc i — głód.

Drugi dzień, — dzień pełen milczenia, snutku, zwiększającego się straszliwie głodu, oczekiwania bez nadziei w pomoc. Noc pełna snu niespokojnego, marzeń o biesiadach, ucztach i — przebudzenie się przed widmem obnażonego głodu.

Przyszedł czwarty dzień i skończył się, a piąty! Pięć dni okropnego zasypania śniegiem! Wściekły głód przeglądał z oczu każdego. Jakiś ponury, złowieszczy ogień tryskał z nich na wszystkie strony, niby zapowiedź czegoś, co żadnemi słowy wypowiedzieć niktby się nie ważył.

Przeminał dzień szósty; siódmy począł się objawiać na horyzoncie, rzucając światło na wygłodzoną i zrozpaczoną gromadkę ludzi, podobnych już raczej do cieniów śmierci, aniżeli do istot żyjących. Dłużej tak zostać nie mogło! Coś co w sercu każdego wznosiło i coraz więcej dojrzewało, zawisło już na ustach.

— *Panu G.*— Artykuł pański umieszczony nie będzie tu miała najlepszą sposobność do objawienia swej sympatji szanownemu kompozytorowi i pełnemu energii pracownikowi.

— Kazimierz Kaszewski, przełożył wierszem na nasz język tragedję Wilbrandta „Arria i Messalina“.

— Wczoraj o godzinie 8 wieczorem spostrzeżono niezwykły dym wydobywający się z pieca, w pokoju mieszkalnym w oficynie fabryki Towarzystwa Akcyjnego pp. Lilpop, Rau i Löwenstein.

Robotnicy fabryczni pośpieszyli natychmiast z pomocą. Rozwalono piec i wyrąbawszy podłogę znaleziono ogień tlejący wśród belek.

Przy pomocy sikawki miejscowej, ogień ten zalano natychmiast.

Dla bezpieczeństwa zawiadomiono straż ogniową na Nalewkach, skąd przybyli topornicy wyrąbali resztki tlejącej się belki.

Szkody ograniczają się na zniszczeniu pieca i uszkodzeniu podłogi.

Gdyby dymu nie spostrzeżono o godzinie 8, pożar byłby przybrał inne wymiary, gdyż w pokoju pomienionym nikt nie pocuje, ogień byłby zatem szerzył się bez przeszkody, póki by nie wybuchnął na zewnątrz budowli.

— Wywiązując się z danego przyrzeczenia delegatom komitetu kościoła Ś-go Józefa w Kaliszu, pani Teodozja Friderici-Jakowicka przybyła do tego miasta i wystąpi z koncertem na cel restauracji świątyni urządzonym.

— W dzisiejszym numerze Muchy na pierwszej kolumnie pomieszczony jest znowu bukiet kwiatów warszawskich. Tym razem figurują w nim przeważnie przedstawicielki płci pięknej ze sfery arystokratycznej i finansowej.

— W nocy z dnia 23 na 24 września widziano w Płocku wielką łunę w okolicach Starożreb o mil kilka oddalonych od tego miasta.

— S. p. Ignacy Kwiatkowski, współpracownik Gazety Warszawskiej, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 46.

— Bilety na Koncert A Münchheimera (który odbędzie się w niedzielę d. 10 października r. b. o godzinie 1szej z południa w Salach Redutowych) są już do sprzedania w Księgarni pp. Gebethnera i Wolffa, Sennewalda, Hoesicka oraz w magazynie p. Wernica w domu Roetzlera.

— Dla ucznia W. R. złożyli na zapis: E. S. rs. 3; W. R. rs. 4 kop. 50. Summa więc cała dzięki poczciwym sercom jest już zebrana.

— *Pan G.* przesyła kop. 30 na pogorzalców Pułtuska.

— Po powrocie z zagranicy składam za zwiedzenie kopalni Soli w Wieliczce przypadającą część na mnie i synka mego, guldenów austriackich cztery, dla pogorzalców m. Pułtuska. — *Złt....*

— Proszeni jesteśmy o objaśnienie wczorajszego artykułu o budowie czterech domów przy ulicy Wspólnej, niedaleko Marszałkowskiej, iż takowe nie w skutek połączenia się czterech właścicieli, ale przez każdego z właścicieli oddzielnie są budowane.

— Złożyli w Redakcji „Kurjera Warszawskiego“ dla pogorzalców: J. T. kop. 70, jako nieprzyjęty dług; bezimiennie kop. 50. — K. trzy koszule męskie.

— Zarząd Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Subjektów Handlowych, przesyła rs. 46 kop. 65, zebrane pomiędzy członkami stowarzyszenia na rzecz pogorzalców miast: Pułtuska, Opola i Końskiej-Woli. Przyjmujący *A. Peretz.* — Referent *Davison.*

— *A. Z.*, za złożony zegarek repetjer daje rs. 8.

Natura znużona bezowocną walką musiała wreszcie ustąpić.

Richard Gaston z Minnesoty, wysokiego wzrostu, trupio blade, z oczami głęboko zapadłymi mężczyzna — powstał. Każdy domyślał się o czem będzie mówić; wstrzymywano oddech, starano się panować nad sobą, oczy rzucające dzikie dotąd spojrzenia, przybrały teraz wyraz uroczysty, poważny.

— *Moi panowie*, zaczął *Gaston*, niepodobna już dłużej odkładać. Musimy wreszcie rozstrzygnąć, kto z nas ma umrzeć, ażeby innych od głodowej śmierci ratować.

John J. Williams z Illinois, podniósł się i rzekł: — Panowie proponuję naprzód wielbnego *James Sawyer* z Tennessee.

Williams R. Adams z Indiany rzekł na to: — Ja z mojej strony przedstawiam pana *Daniela Slotę* z Nowego-Yorku.

Karol Laugdon. — Ja zaś proponuję pana *Samuela Bowen* z Saint-Louis.

Pan Slotę. — *Moi panowie*, ustępuję pierwszeństwa panu *John A. Nastrand junior* z Neu-Jersey.

Pan Gaston. — Jeżeli nikt nieoponuje, przeto życzeniem pana stanie się zadosyć. Ponieważ *Nastrand* zaprotestował, więc ustępstwo

— *Panu G.*— Artykuł pański umieszczony nie będzie, pieniądze użyto stosownie do przeznaczenia.

— *Panu W. Br.*— Encyklopedia Meyera 56 tomowa znajduje się w każdej znaczniejszej księgarni. Co zaś do specjalnej niemieckiej historii to podobno *Erscha* i *Grudera*.

— *Pani Lud. K.*— W roku 1836.

— *Prenumeratorowi z Tyflisu.* — Uskutecznił natychmiast po otrzymaniu listu.

† W dniu jutrzejszym, o godzinie 10 tej z rana, odprawione będzie w kaplicy Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych żałobne Nabożeństwo za spokój duszy s. p. Tekli z Brykczyńskich Gadomskiej, jednej z najhójniejszych Dobrodziejek tego Zakładu. Zwierzchność Instytutu, uprzejmie zaprasza na nie *Krewnych, Przyjaciół i Znajomych* nieboszczki.

† W dniu jutrzejszym, t. j. dnia 1-go października r. b. w kościele Ś ej Barbary na Kszykach, odbywać się będzie od godziny 9-iej z rana, za duszę s. p. Piotra i Tekli z Zubowiczów małżonków Pleszczyńskich, Nabożeństwo żałobne, na które, ciężko zasmucony ich zgonem pozostały syn, *Krewnych, Przyjaciół i Znajomych* uprzejmie zaprasza. —14669—

† W dniu 1-go października, to jest w piątek w kościele Powązkowskim, odbędzie się o godzinie 9 tej z rana żałobne Nabożeństwo za s. p. Stanisława Dworakowskiego, Antoniny z Gołębiowskich Dworakowskiej i Marcjanny z Brzezińskich Martynów, na które ostatniej pozostały mąż i obecne dzieci, *Krewnych, Przyjaciół i Znajomych* zapraszają. —14,642—

† W dniu jutrzejszym, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci s. p. Julii z Kosteckich Krystek, odprawione będzie Nabożeństwo żałobne w kościele Ś-go Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 9tej z rana, na które pozostały mąż z córką, *Krewnych, Przyjaciół i Znajomych* zaprasza. —14,645—

† S. p. Antoni Zalewski, Kassjer Teatru Wielkiego, opatrzony ŚŚ. Sakramentami, przeżywszy lat 59 w dniu 29 września o godzinie 11-tej w nocy życie zakończył. Stroskana żona, córki, syn, zięć i wnuczki, uprzejmie zapraszają *Kolegów zmarłego, Przyjaciół, Krewnych i Znajomych* na żałobne Nabożeństwo o godzinie 11-tej odbyć się mające w dniu 2 im października w sobotę, w kościele parafji Ś-go Antoniego przy ulicy Senatorskiej i w tymże dniu na wprowadzenie zwłok z tegoż kościoła o godzinie 4-iej po południu na cmentarz Powązkowski.

† Pozostała żona wraz z córkami, składa podziękowanie tym wszystkim osobom, które w dniu 28 b. m. to jest we wtorek, raczyły się zebrać dla oddania ostatniej chrześcijańskiej posługi, zwłokom s. p. *Teofila Jarmuszkiewicza*.

Wiadomości Polityczne.

Wczorajszy telegram wiernie streścił doniesienie półurzędowe z Konstantynopola o stanie, w jakim znajdują się w obecnej chwili usiłowania mocarstw do ustalenia trwałego pokoju w Hercegowinie bez rozlewu krwi, a z dobrem ludności. Z doniesienia tego, wynika pewność co do dwóch faktów: 1°) że dwa odmiennie prądy, które się od początku działania dyplomatycznego zaznaczały, objawiły się także i w zakresie komisji konsularnej: jednemu ulegają mocarstwa północno wschodnie, drugiemu południowo-zachodnie. Stanowisko Francji nie jest zdecydowanym. Anglja potrafiła przyciągnąć do siebie Włchy by i narzucić im swój własny pogląd na sprawę. 2°) że jakkolwiek usiłowania rozjemstwa do niczego stanowczego

nie doprowadziły, to jednakże posłowie mocarstw znaleźli w nich ważne objaśnienie co do ostatecznych dążeń powstania. Powstańcy nie chcą odrywać się od Turcji, dają tylko do wyswobodzenia się z pod ucisku i samowoli władz administracyjnych. Otóż dopóki dyplomacja nieudolności swej w zniesieniu tego ucisku nie dowiodła, agitacja wojenna w Serbji pozabawiona jest rozumnej przyczyny, o ileby z niej rzeczywiście wojna wybuchnąć miała. Wszakże jako środek wywarcia nacisku na Turcję, agitacja ta wydaje się zupełnie usprawiedliwioną.

Nadużycia administracji tureckiej były dobrze znane posłom i konsulowie nie potrzebowali objeżdżać dopiero kraju na to, aby zebrać zażalenia od uciskanej ludności. Powinna także była przewidzieć dyplomacja i to, że w razie zgodzenia się powstańców na zostawanie nadal pod władzą turecką nieodzownie wymaganiami będą przez nich pewne ustępstwa i ulepszenia, mające właśnie na celu zapobieżenie wiadomym nadużyciom. Wreszcie i to nie mogło ulegać żadnej wątpliwości, że w przypuszczeniu gotowości powstańców do rokowania o pokój, bardzo logicznie nastęrczy s.g. z ich strony podwójne żądanie; zawieszenia broni i poręczenia ustępstw przez mocarstwa europejskie. Żądanie takie musiano przewidzieć i zapewne zgodzono się na to, że dyplomatycznie rzecz biorąc musi ono być bez podstaw. Turcja uważa powstańców za buntowników i może tylko z nimi mówić nie o zawieszeniu broni, ale o złożeniu broni. Poręczenie ustępstw byłoby znowu wdarcie się w udziałność Turcji, w jej wszechmoc państwową w stosunku do poddanych. Na obu punktach przeto państwa traktujące Turcję jakrówny z równym, z uznaniem wszechwładztwa jej wewnętrzznego, nie mogą mieć innego poglądu na sprawę, tylko taki, jaki ma sama Turcja. Przyzwolność dyplomatyczna na nic innego nie pozwala.

Owóż *praktyczne propozycje*, które polecono konsulom ułożyć na gruncie w porozumieniu się z obiema stronami mają prawdopodobnie oznaczać taki projekt pojednania, w którymby nie było mowy ani o zawieszeniu broni, ani o poręczeniu reform przez Europę. Ponieważ powstańcy sami nie żądają oderwania się od Turcji, ponieważ nie wspominają dotychczas przynajmniej, według raportów konsulów — o autonomicznem urządzeniu Bósnii i Hercegowiny — pojednanie przynieść im będzie mogło tylko ulgi konieczne, swobody mniejszego znaczenia, ulepszenia administracyjne bez naruszania zgola stanu politycznego, tego *status quo*, o który się głównie obawiano w obozie przyjaciół Turcji i utrzymania władzy Otomańskiej z tej strony Bosforu, w całej jej dzisiejszej rozciągłości. Anglja zatem nie powinna mieć nic przeciwko ustępstwom, od chwili, w której całą skromność żądań powstańczych poznała lub pozna. Z tą chwilą przeszkoda do porozumienia się mocarstw zniknie; a to znowu ułatwi przejednanie Turcji, samobowiem jednozgodne przedstawienie projektu zgody silnie na nią oddziała. Rady jednomyślnej sześciu przyjaciół nie odrzeka się, zwłaszcza gdy przyjaciele ci mogą mieć za sobą w jednej chwili dwa miliony wojska.

Nie wiadomo dla czego posłowie Anglii i Włoch uważają misję swoją za ukończoną, czy też spełzłą bezskutecznie. Jeżeli pojowali ją niepodzielnie i chcieli spełnić w jednej chwili, to istotnie mogą o sobie powiedzieć, że nie wykonali tego, co im było poruczone. Ale przecież nie od razu Kraków zbudowany. Przed działaniem trzeba poznać jak działać. Otóż objazd konsulów po kraju dostarczył w tym przedmi-

pana *Slotę* zostało odrzucone. Także panowie *Sawyer* i *Bowen*, wystąpili przeciwko propozycji wskazującej ich na zjedzenie, atoli dla tych samych powodów, wnioski ich odrzucono.

A. L. Bascom z Ohio. — Widzę, że porozumiano się już co do głównych podstaw naszego zgromadzenia, przeto proponuję, ażeby przystąpić do uorganizowania izby i do głosowania za pomocą galek.

Pan Sawyer. — Panowie, przeciwko takiemu postępowaniu sprzeciwiam się jak najmocniej. Uważam takowe w zasadzie za nielegalne, a nawet niezręczne. Wnoszę, ażeby zanim przystąpimy do głosowania, wybrać przewodniczącego, bo tym tylko sposobem dalsza dyskusja pożądana przynieść może owoce.

Pan Belknap z Jawy. — Panowie, oponuję przeciwko temu wnioskowi. Nie czas jest bawić się formalności i wiązać sobie ręce przyjętymi w takich razach ceremonjami. Już przeszło siedem dni jesteśmy pozbawieni wszelkiego pokarmu. Każda chwila którą próżnej i częściej gadanie poświęcamy, wzmagają tylko naszą nędzę. Mam już dosyć tych wniosków, stawianych głównie przez strony najmocniej interesowane. Sądzę panowie, że wy wszyscy zdanie moje podzielacie i ja z mojej strony, nie widzę powodu, dla którego byśmy mieli dłużej odkładać wybór jednego lub na-

wet kilku z was do natychmiastowego zjedzenia. Proszę o uchwalenie odpowiedniej w tym celu rezolucji.

Pan Gaston. — Przeciwko niej podnieście się z pewnością wiele głosów i straci się na to najmniej dzień jeden. Tym sposobem, to czego pan chce uniknąć, stanie się właśnie powodem zwłoki. *Pan Morgan* ma głos.

Pan Morgan z Alabamy. — Panowie, wnoszę o zamknięcie dyskusji. Wniosek ten przyjęto jednomyślnie. Głosowano następnie na wybór komitetu i na przewodniczącego; wybrano pana *Gastona*, na sekretarza pana *Blacke*, zaś pp. *Holcoma*, *Dyera* i *Baldwina*, wybrano na członków komisji, mającej zajmować się rozstrząsaniem propozycji tych, którzyby objawiali chęć przedstawienia się na zjedzenie.

Teraz nastąpiła przerwa trwająca z pół godziny, podczas której sam komitet tylko obradował. Gdy dano znak, iż porozumiano się już w łonie komitetu zupełnie, zgromadzenie zasiadło na swoich miejscach, dla wysłuchania raportu wypadłego na korzyść panów: *Jerzego Fergusona* z Kentucky, *Lucjana Hermana* z Louisiany i *W. Mesicka* z Colorado, których przedstawiono jako kandydatów na zjedzenie. Raport przyjęto jednomyślnie.

(Dokończenie nastąpi).

cie wskazówek, może nie wszystkich jakie są potrzebne, ale w każdym razie poważnych i użytecznych. Postanowienie konsułów nie mogło być innem tylko wywiadowczem, i takim też się okazało. Co więcej, sądzą, że i w dalszym rozwoju nigdy innem nie będzie, konsulowie nie mają obmyślać i układać; ich rolą jest służyć za macki dla posłów, którzy sami między sobą w Stambule zgodę na podstawie instrukcyj swych mecarstw ułożą. W instrukcjach przewidziana być już musi skala ustępstw należnych Bośniakom. Nawet Anglja w zasadzie zgodzić się na nie musiała. Nie posuwając się tak daleko jak jej to doradzał „Times“, może ona jednak i powinna widzieć potrzebę pewnego rozluźnienia więzów, jakimi Porta, oraz pod odpowiedzialnością jej działający urzędnicy, kępują chrześcijan w Bośni i Hercegowinie. Przyjaźń odpychająca od siebie zeznanie tej potrzeby — gorszą jest od nieprzyjaźni. Sama Turcja, gdyby pojmowała dobrze swój interes, gdyby rozumiała samą siebie i posiadała świadomość warunków, w jakich istnieć może, dawnoby już usunęła nadużycia, które wywołały dzisiejsze powstanie.

Depesze telegraficzne.

Warszawa, dnia 30 września, godz. 1 m. 30 po południu.

Monachium 29-go. — Izba deputowanych wybrała na swego prezydenta von Owa, na wice-prezydenta Kurza, na sekretarzy Jörga i Soda. Wszyscy należą do stronnictwa ultramontańskiego. Ultramontanie mieli 78, liberalni 76 głosów.

Cettynje 29-go. — Onegdaj pod Osredicą, w Kroacji tureckiej, wzdłuż Unny pod Prijedorem niedaleko od Kostajnicy, zaszły podobno walki pomiędzy Turkami i powstańcami. Powstańcy głoszą, że wyniki są niekorzystne dla Turków.

Belgrad 29-go. — Dekret książęcy przynosi skupczyną z Kragujewac do Belgradu.

Wiedeń 29. Słychać, że Porta urzędownie tu zapowiedziała zajęcie wojskowe wysepki położonej na Drynie. Wyspa była dotychczas sporną własnością między Serbją a Turcją, zostawała w posiadaniu faktycznym Serbów.

Berlin 29-go. — „Provinzial Correspondenz“ potwierdzając wiadomość o stanowczym zamiarze cesarza udania się z Baden-Baden do Włoch, donosi, że podróż nastąpi prawdopodobnie zaraz po 10 października. Bismarck i Moltke towarzyszą cesarzowi.

SZARADA.

Pierwszych drugich, szukajcie pomiędzy ptakami
A zaś trzecie znajdziecie między literami.
Cale — jako bywa w modzie
Widzieć można na ulicy i w każdym ogrodzie
A chcę się włożyć po ziemi
Obłoki za niemi.

Znaczenie zesłej Szarady (Porada).

— W dniu 3 Października r. b. to jest w niedzielę o godzinie 10 z rana, zaraz po ukończonej Wotywie, w gmachu Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności pod Nrem 370, 56 nowym przy ulicy Krakowskie-Przedmieście odbędzie się czwarte kwartalne posiedzenie Członków Archikonfraterni Literackiej; na które Seniorowie JW. Protektorów wraz z Współbraćmi uprzejmie zapraszają.

— Adolf Suligowski, Patron, otworzył kancelarię przy ulicy Miodowej Nr 9. 1-5 —14614—

— Nauczyciel Tańców. Ulica Miodowa. Nr 4. (2-3)—14548— J. Sikorski.

Rozpoczynają się Kursa przygotowawcze do egzaminów na
NAUCZYCIELKI,
zapis na penji B. Grabkowskiej, Żabia Nr 5.
—1462-1-2—

Rs. 18,000 lub 27,000,

potrzebne są na nieruchomości warszawska po pożyczce Towarzystwa. Wiadomość na Nowolipiu pod Nr 10. mieszkania Nr 6, od 2-4 godziny. —1-3-14636—

Winogrona Badeńskie

w Handlu Win

Edmunda Langner

dawniej J. Riedel, Nowo-Senatorska, także Małd świeże otywatelskie dwa razy w tydzień, nadesłane jest do sprzedaży. —1-1-14625—

Redaktor Herman Benni.

W Drukarni „Kurjera Warszawskiego — Plac Teatralny Nr 473 (nowy 5). — Дозволено Цензурою Варшава 17 (29) Сентября 1875 г.

Patrz Dodatek.

Magazyn Ubiorów Męzkich

pod firmą

ARTUR.

Ulica Bielańska, hotel Paryzki Nr 601 (9).

Poleca wielki wybór materiałów angielskich, francuzkich, z najpiękniejszych fabryk, tudzież znaczny zapas garderoby gotowej na nadchodzący sezon przygotowanej. Przyjmuje również obtalunki po cenach niższych i wyższych, stasownie do żądania i dobroci materiału. Książki według najświeższych żurnali do wytwornego gustu i właściwości figury zastosowane, wykończenie, elegancje, etaranne i szybkie.
—1-6-14197—

Oczekiwane

KUCHNIE ŻELAZNE POLEROWANE,
w różnych ozdobnych fasonach

nadeszły do Składu

LEOPOLDA KNOLL

W WARSZAWIE,
ulica Czysta Nr 638B.

Tenże Skład poleca na nadchodzącą porę: **Carolifery** czyli **Ficyki przenośne bez rur i dymników**, najprzydatniejsze do mieszkań wilgotnych, sklepów, dużych a zimnych pokoi i t. p.
—1-3-14627—

KIT ZIMOWY,

przyrządzony nowym sposobem,

nie niszczy ram, nie wymagający skrobań okien na wiosnę, przechowujący się dobrze przez lato, i mogący służyć na parę zim, jest do nabycia w większych i mniejszych ilościach po **12 i pół kopejek za funt**. Wiadomość w Składzie Farb Malarskich **D. Hildebrandt** róg Leszna i Orlej Nr 12 nowy, oraz na przeciwko u Tapicera **Rawickiego**, w domu Konitza, Orla Nr 7.
—1-3-15677—

Pugilares

złoty, safianowy, z napisem: „Warszawskie Strachowe Obszczestwo“ opieczetowane trzema pieczęciami zawierający w sobie rs. 938 (dziewięćset trzydzieści ośm), uczciwy znalazca dostanie nagrody rs. **STO** zgłoszwszy się do **Alfreda Abłamowicza**, Mińskiej guberni, na stację Moskiewsko-Brzeskiej drogi żelaznej. **Michorełoję.** 2 5-14-08—

DOLINA SZWAJCARSKA.

W Piątek 19 Września (1 Października) 1875 roku.

KONCERT

Austryjacko-Czeskiej Orkiestry

złożonej z 40 wirtuozów pod przewodnictwem kapelmistrza

JANA MRAZEK,

a Dyrektora

MATOUSZEK,

na którym wykonane zostaną utwory w połowie na instrumentach raniętych i w połowie na dętych.

Na Benefis p. Mrazeka.

Początek o godzinie 6 wieczorem. Cena wejścia kop. 30.

Program Koncertu.

CZĘŚĆ I.

Instrumenta dęte:

1. Uwertura z opery „Wilhelm Tell“ Rossiniego.
2. Aria z opery „Adela“ na śpieworożek, Donizetiego, wykona p. Cerny.
3. „Klangfuzuren“ walc, Straussa.
4. Koncertowe warjacje na „Trąbkę-tenor.“ Hendricha, wykona p. Piraff.
5. Chór i Tercet z opery „Abuchodonozor“ Verdiego.

CZĘŚĆ II.

Instrumenta smyczkowe:

1. Uwertura z opery buffo „Banditenstreich“, Suppego.
2. Kawatina z opery „Norma“ na Klarinet, Belliniego, wykona p. Keran.
3. „En Masque“ Kad ille, Fausta.
4. „Sen“ Solo na skrzypce, Oslisla, wykona p. Mrazek.
5. Tańce styryjskie, Hausera.

Do kompletnej urzędowej fabryki, która 10% przynosi, potrzebny jest

Spólnik,

z kapitałem 3 do 4000 rubli. Reflektanci zechcą swe adresy zostawić w Składzie nici E. Kling, Nowy-Swiat wprost ulicy 8-to-Krzyżkiej. —14530-1-1—

Potrzebna jest

MAMKA

na dokarmienie, z pokarmem około 710 miesięcznym — Ulica Obozna Nr 1 mieszkania Nr 20 ty. —14616-2-3—

TIUL z WŁOSÓW

(Tulle de chereux), w znaczny wyborze poleca PP. Fryjserom Jan Kalinowski, ulica Marszałkowska Nr 61. —14631-7-6—

W dniu 27 bieżącego miesiąca, w Zakładzie fryjzerskim Aleksandra i Marcellego, przy Placu Teatralnym zgubiona została dosyć znaczna

Kwota Pienięzna,

która za udowodnieniem w każdej chwili odebrać można. Po upływie miesiąca w razie nieodebrania oddana zostanie na wpisy dla biednych studentów do uznania Redakcji. 1-3-14676—

Ostrygi Holsztyńskie

świeże

otrzymał Skład A. Stepkowskiego.

11-0

— 13713 —

TEATR WIELKI.

Dziś: Pan Twardowski. Jutro: Marta.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś: Po Balu. — Filiberta. Jutro: Okno na pierwszym piętrze. — Zachód Słońca. — On niezadrośny.

W Sali Resursy Obywatelskiej.

W Sobotę, 20 Września (2 Października) 1875 r. o godzinie 8 mej wieczór,

WIELKI

Koncert Panny Donadio,

Dyrekcja p. F. Strakosch,

Z TOWARZYSZENIEM

PP. Pawła Schlözer, Holander i Hollmann.

PROGRAM.

CZĘŚĆ I.

1. Mendelsohn. Trio O mell, (skrzypce, wiolonczella i fortepian).
2. Mozart. Aria sopranowa z opery Flotowers Zaczarowany.
3. Max Bruch. Koncert na skrzypce.
4. Exaudet. Odebre Menuet (1745) na sopran.
5. Moniusko. Polonez z opery Hrabina, na wiolonczellę.

CZĘŚĆ II.

6. Vieuxtemps. Aria i menuet Aus der suite, na skrzypce.
7. Strakosch. Valse na sopran.
8. Seivais. Sur deux romances de Lafont.
9. Ambroise Thomas. Polacca Mignon na sopran.
10. Popper. a) Warum) na wiolonczellę.
b) Arlequin,)

Fortepian fabryki Bechsteina ze składu pp Hermann i Grossmann.

Cena miejsc:

Pierwsze dwa rzędy krzesel po rs. 3 kop. 5.—3, 4, 5, 6 i 7 rząd krzesel po rs. 2 kop. 5.—8, 9, 10, 11 i 12 rząd krzesel oraz miejsca z obu stron estrady po rs. 1 kop. 55.—Miejsca nienumerowane po rs. 1.

Biletów nabyć można w Księgarni p. Sennewalda, przy ulicy Miodowej. —14685— 1-1—

Cena okowity dnia 29 września.

78% z akcyzą 7 kop. od %

Hurtow. skład. wiadro od 63.33 —gar. od 2.6 — —

Pojedyncza szynkarska — — — —

stosunek garnca do wiadra 100:307 1/4.

Stan powietrza.

Wczoraj wieczorem ciepła st. —, dziś rano ciepła st. 8.8, w południe ciepła st. 11.84. Barometr: 749 mm. (Deszcz).

— Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warsz. st. 2 c. 7

— Do dzisiejszego Kurjera dołącza się Odeswa Redakcji **Ogniska Domowego**, tudzież Okólnik p. Prignitz i Sko, o otwarciu Składu Piwa.

Wydawca Gustaw Gebethner.